

И. П. Ф. Ч. К.

Б. Мелісен-Сетен.

БІНГО.

ОПОВІДАННЯ.

КАТЕРИНОСЛАВ.

Друкарня І. В. Висмана. Тел. 6 59.

1918.

Цилюграфія В. М. ДОВБЕНІ. ХАРЬКІВ.

Книгарня „Слово“

Катеринослав, Поліцейська, 59.

СКЛАД ТАКИХ ВИДАННІВ:

Видання О. П. Косач-Кривинюк.

1. **Ж. Занд.** Дуб говорун. Ц. 65 к.
2. **П. Лоті** Горе старого каторжника. Ц. 10 к.
3. **Л. Українка.** Стародавня історія східних народів
Ц. 6 карб.

ДИТЯЧА БІБЛІОТЕКА.

1. Чижикове весілля. **В. Александрів.** Ц. 20 к.
2. Війна грибів. **І. Труба і Н. Кузьменко.** Ц. 20 к.
3. Пан Коцькво. **Народня казка.** Ц. 20 к.
4. Цап та баран. „ „ Ц. 20 к.
5. Кресало. **Андерсен** Ц. 40 к.
6. Дурень із стуною. Переказ **І. Труби.** Ц. 40 к.
7. **І. Ялинка.** **Андерсен.** Ц. Праведний суддя. Ц. 40 к.
8. Соловей. **Андерсен** Ц. 40 к.
9. Жаба. **Андерсен.** Ц. 40 к.
10. Казки: У неволі. Дві білки. Дурний вовк. Ц. 40 к.
11. Нова королівська одежина. Ц. 20 к.

Видавництво „СТЕЖКА“

- Степовий.** В. Неваситець. Ц. 40 к.
Степовий. Запорожський зімовник Ц. 10 к.
Жигмайло. Л. М. Коцюбинський. Ц. 8 к.
Великодне євангеліє. Ц. 15 к.
Молитовник. Ц. 1 карб.
2-ий губерн. укр. з'їзд у Катериносл. Ц. 50 к.

Ернест Томпсон-Сетон.

БІНГО.

Історія мого собаки.

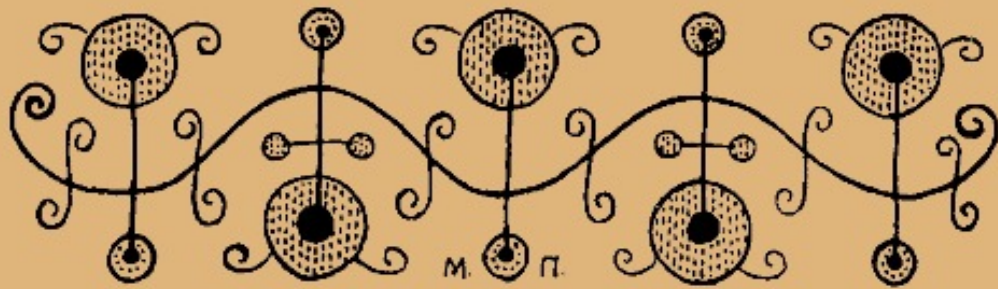
ОПОВІДАННЯ.

Переклала О. КРИВИНЮК.

Малюнки худ. М. Погрібняка.

КАТЕРИНОСЛАВ.
Друкарня І. Б. Вясмана. Феодосійська 9. Телефон 6-59.
1918.

I.

Се було в початку грудня 1882 року; саме почались ті холоди, що бувають зимою в Манітобі *). Я тільки що поснідав і на скільки хвилин вигідненько вмовстився на кріслі та поглядав собі в віконце. З вікна було видно шматок прерії **) та ріг нашого хліва де були в нас корови.

Коли дивлюсь, аж по прерії летить великий звір! летить він просто до хліва, а за ним страшенно жететься щось трохи менше, рябе, біле з чорним, либонь собака.

„Вовк“ — гукнув я, та мерщій схопивши рушницю, вибіг з хати на поміч собаці, але ще не встиг я добігти до хліва, як вони вже пролетіли далі. Вовк пробіг ще трохи по снігу, потім вернувся назад, а собака (шотландська овчарка), нашого сусіда—почала кружляти коло вовка, поглядаючи, як би то зручніше напасти на нього.

Я з далека вистрілив скільки разів, але звірі од того ще тільки швидче побігли по прерії. Швидко собака здогнала вовка і вп'ялась йому в стегно, але зараз одскочила, щоб розлючений вовк її не вкусив. Вони трохи погризлися, а потім знов помчали як скажені. Така гризня розпочиналася скільки раз. Собака

*) Город у північній Америці, в країні, що зветься Канада.

**) Так зветься в тій країні велика лука.

все намагалася загнати вовка до осель, а вовк чим дужче біг до лісу, що чорнів далеко на сході. Отже я їх таки догнав, як вони вже пробігли цілу милю. Собака, почувуючи, що їй буде од мене оборона, рішуче напалася на вовка.

Звірі счепилися й покотилися живим клубком. Через скільки хвилин той клубок розкрутився і—з'явився вовк, а на спині в його собака. Та собака була закрівавлена, але держалася, міцно вп'явшись вовкові у в'язи. Тоді мені вже лехко було підійти ближче до них та скінчити тую боротьбу. Я націлився й зручно влучив у вовка, кулею в голову.

Коли собака впевнилася, що її ворог вже й не ворухиться, то навіть не глянула на нього, а побігла через прерію до дому на ферму*): ферма ж була за чотири милі від того місця.

Чудова звірина був той собака; він напевне й без моєї допомоги загриз би вовка. Я потім довідався, що він вже не раз давав собі раду в боротьбі з вовками. Вовки ж ті, хоч і були степової малої породи, однак були значно більші за собаку.

Я був надзвичайно втішений такою одважністю того собаки й поклав собі невідмінно купити його хоч би й за яку велику ціну! Але як я заговорив про се з його господарем, нашим сусідою, то він тільки спитав:

— А чому ж би вам не купити щеняти від його?

Ну, як побачив я, що той собака не продається, то сказав, що нехай вже буде мені щеня. Отож я й купив собі щеня того заводу.

Сеї нащадок благородного пса був кругленький, як м'яч, та оброслий м'якою, чорною шерстю. Він був більше схожий на довгохвосте ведмедятко, ніж

*) Ферма—хутір.

на цуценя. Але на йому були такі самі брунатні плями, як і на його батькові, та таке саме, дуже значне, біленьке кільце навкруги мордочки,—зовсім неначе намордник. Через те, що песик сими прикметами був подібний до свого батька, я гадав, що він і вдачею буде подібний до його. Купивши щеня, я почав думати, як би то його назвати. Тай назвав його—„Бінго“.

II.

Отож останню половину зими Бінго прожив у мене, в нашому хліві. Жив собі, як звичайно живуть маленькі та ситі цуценята-пустуни. У його було багато замірів, але ніхто їх не цинив: він раз-у-раз об'удався, але за те ріс і тяжчав з кожним днем. Цікавий він був безмірно! всюди йому треба заглянути! Одного

разу встромив-був носа й в мишоловку—і як його там добре защемило, то тоді тільки він зрозумів, що не всюди слід йому стромляти свого носа.

Бінго не раз думав завести приязнь з котом, але кіт того зовсім не зрозумів і після скількох бійок у їх наставав лихий мир.

Бінго ще з самого малку мав дуже незалежну вдачу і через кілька місяців рішуче не зхотів жити в хліві,—забажав почувати в стайні.

Як настала весна, то я вже таки й добре взявся за виховання свого собаки. Багато було роботи та невдачі і мені, й Бінгові з тією наукою; але все ж таки Бінго за яким часом навчився багато чого,—між иншими він, по моему наказові, ходив розшукувати нашу стару, руду корову, що наслася не прив'язана на необгороженій луці.

Коли Бінго зрозумів, чого то хотять од нього, то йому страшенно подобалось, як йому казали бігти й приганяти корову.

Він як вихор летів од нас, гавкаючи од втіхи та високо підстрибуючи, щоб швидче наглядіти корову на широкій долині. Через якийсь короткий час він вертався, женучи поперед себе корову у-чвал. Він не давав їй спокою, аж доки не заганяв її, засапану та задихану, в найбільший куток нашого хліва.

Було-б краще, коли-б Бінго не був таким уже дуже ретельним, але спочатку ми йому не боронили того ганяння. Згодом однак теє ганяння стало так подобатися Бінгові, що він приганяв стару корову до дому вже й без всякого наказу. А швидко той занадто ретельний пастух мало не по дванадцять раз на день став бігати на луку та приганяти нещасну товарину до-дому.

Ще через який час Бінго став таке виробляти: як тільки йому захочеться побігати на дозвіллі, або як тільки він просто згадає про корову, зараз летить на луку і через який час вертається, женучи поперед себе нещасливу руду корову, що летіла у-чвал як найшвидче.

Зпочатку ми через те не звертали уваги на Бінгові збитки, що дякуючи сьому корова не відходила

далеко від дому. Однак, за яким часом корова перестала напасатися до-схочу, схудла і почала все менше та менше давати молока.

Бо вона ніколи не мала щирого спокою, завжди нервово та з підозрінням оглядалася на ненависного собаку. В ранці-ж вона з нудьгою тулилася до хліва і не зважалася йти від його, боячись, що собака зараз поженеться за нею.

Се вже було занадто! Пробували ми зменшити ретельність Бінгову, але нічого з того не вийшло і прийшлося зовсім припинити тую забаву. Однак і після того, хоч Бінго вже й не смів більше заганяти корову, але все-ж цікавився нею, і завжди лежав перед хлівом—тоді, як її доїли.

Настало літо й принесло з собою страшенну кару—москітів *). Вони дуже мучили скотину. Але як хто доїть коров, то йому ще гірше, ніж ті мучителі-москіти, дошкуляє безперестанне маталання коров'ячого хвоста.

У нас доїв корову мій брат Фред. Він був дуже нетерплячий, але при тім і змислений. Отож він і придумав мудрий та простий спосіб, щоб припинить тее маталання. Одного ранку він просто взяв та й прив'язав корові до кінця хвоста цеглину; а тоді, за-спокоївшись, бадьоро взявся за роботу. Всі ми неймовірно поглядали, що то з того буде...

Коли се скрізь хмару москітів щось загуло, а потім як залунає крик, лайка! Корова собі спокійно жувала жуїку, доки Фред не схопився та не кинувся до неї люто з тим стільчиком, що становив собі, як доїв корову. Справді, вже й так досить образливо, що якась дурна корова шелепне тебе цеглиною по потилиці, а тут ще з усіх боків регіт та посміх (бо нам

*) Особливі комарі, дуже кусючі.

усім таки дуже смішно здалось, як корова вихнула хвостом і вергнула цеглиною).

Бінго, як почув, що в хліві якась заметня, то й зважив, що без його там не обійдеться,—як вихор помчав він з надвору й кинувся на корову з другого боку... Коли все скінчилось і всі заспокоїлись, то побачили, що молоко розлилося, а дійниця та стільчик поламалися. Тоді й корову, й собаку одлупили без всякого милосердя!

Бідний Бінго нічогосінько не зрозумів, що то сталося! він вже й давно дивився з презирством на корову, тепер же страшено розгнівався і зважив, що тепер він не повернеться й до хліва. З того часу він пробував тільки біля коней та коло стайні.

На нашій фермі корови належали міні, а коні—моєму братові. Як Бінго переніс свою прихильність і пильнування від коров до коней,—то він неначе покинув і мене; наша давня приязнь скінчилась. Але у всякій пригоді та потребі він завжди вдавався до мене, а я до його, і ми обое почували, що коли вже приязнь між якою людиною та собакою завелась і вкоренилась, то тая приязнь буде й далі, на цілий вік.

Бінго ще раз відзначився яко коров'ячий пастух—в осени того ж року, на Керберійському ярмарку.

Між иншими приманками, на ярмарку була ще й така: оповіщено було, що дадуть почесний знак і два доллари *) нагороди тому „коллі“ (собака при стаді), которий найкраще вміє приганяти коров. Пускалося корову, а собака повинна її загнати до призначеного місця.

Один лукавий приятель умовив мене записати й Бінга на ті спроби. У визначений день, рано в-ранці,

*) Доллар—американські гроші, по нашому коло 2-х карбованців.

мою руду корову пустили на луку біля села Кербері. Отож, думав я, прийшла тая хвилина, що мій Бінго мав показати свій великий хист! се-ж саме його діло—заганяти корову!

Бінгові показали корову, що спокійно паслася собі, і сказали щоб він її пригнав. Ми-ж думали, що він прижене корову до того місця, де роздавали надгороди. (Бо власне так же й слід було зробити).

Але собака й корова думали по своєму і не даремне ж вони проходили ту науку ціле літо! Як побачила корова, що до неї летить Бінго, то вона зважида, що єдиний її ратунок—тікати в хлів. А Бінго теж був тієї думки, що його завдання—се як найшвидче загнати корову в хлів. Через те вони обое помчали по луці як серна та вовк і зникли з наших очей в тому напрямку, де були наші хуторі, за дві милі од Кербері.

Судді більше не бачили ні собаки, ні корови, і надгороду, зовсім справедливо, присудили другій собаці, що пригнала другу корову на призначене місце...

III.

Я вже казав, що Бінго дуже любив коней. Цілий день він похожав коло них, а в ночі спав коло стайні. В осені 1884 року ми вибралися з хутора Уінтона і Бінгові прийшлося перебраться од нашої стайні до стайні нашого сусіда Гордона.

Ще з самого малку Бінго не любив ходити до хати; він заходив у хату тільки тоді, як греміло. Він страшенно боявся грому та рушниць. Певніше всього, що він почав боятися грому після якої небудь прикрої пригоди з рушницею. Навіть в найлютіші морози Бінго ночував біля стайні, щоб ніхто йому не заважав бути вільним в-ночі. Він бігав у-ночі часом за багато

милі від дому, у нас були певні докази на те. Господарі деяких дуже далеких хуторів остерігали Гордона, що як він не держатиме свого собаки по ночах дома, то вони стрілятимуть на його. Мабуть вони не тільки страхали, а таки й стріляли, бо не дурно ж Біngo так дуже боявся рушниці. Один чоловік, що жив страшенно далеко, аж коло Петреля, розказував, що бачив якось, одної зимої ночі, як великий чорний вовк загриз степового вовка. Але потім той чоловік змінив свою гадку і думає тепер, що то був не чорний вовк, а Гордонів собака.

Як тільки де-небудь з'являлась яка-небудь замерзла худобина, або здохлий кінь, Біngo якимсь таємничим способом довідувався про те, зараз-же йшов туди і, поодганявши степових вовків, наїдався до-схочу.

IV.

Дивна річ, як то людина й собака можуть заприятитися і ніколи не кидати товарища в біді та в небезпеці. Розповідають, що один стародавній індійський рід, на далекій півночі, загинув від кривавої усобиці через собаку, що належав одному з воєнків того племені, а його сусіда вбив того собаку. Та й у нас багато розказують про суди, сварки та бійки за собак. Правду каже стародавнє прислів'я: „як хочеш бути моїм другом, то будь другом моєї собаки“.

Гордон та Олівер були близькі сусіди й приятелі. В тому році вони підрядилися разом рубати дрова і дуже ретельно працювали аж геть до зими. Перед Різдом здохла стара кобила в Олівера. Щоб мати з неї хоч яку небудь користь, Олівер виволік її в степ і порозкидав круг неї отруєну приману для вовків.

Бідолаха Бінго! він ніяк не міг позбутися своїх вовчих звичок, хоч уже не раз було йому через них лихо.

Він дуже любив конину, так само як і всі собаки з його дикої породи; отже тієї ж таки ночі пішов до кобили, з другим Гордоновим собакою, що звався Керлі. Мабуть, Бінго більше одганяв вовків, а Керлі тим часом наїдався до схочу. По слідах на снігу можна було розібрати всю історію того бенкету:—видно було, як собаки полякались та метались, коли отрута почала об'являтися, видно було, як вони кинулись утікати, як Керлі качався. Бідний Керлі насилу вже й до дому доволікся—впав у корчах коло Гордонових ніг і здох у тяжких муках.

„Коли хочеш бути моїм другом, то будь другом моєї собаки“. Отож Гордон положив гнів на Олівера за те, що через його отруту здох Керлі.

Даремне Олівер витолковувався та просив вибачення, даремне запевняв, що ся пригода сталася несподівано, що отруту він вклав для вовків, а не для собак. Підряд на рубання дров перервався, уся приязнь пропала, і досі між Гордоном та Олівером панує гостра ворожнеча, що повстала від передсмертного стогону Керльового.

Пройшло багато часу, поки Бінго зовсім видужав після тієї отрути, бо й він скуштував її, тільки менш, ніж Керлі. Ми думали, що Бінго вже ніколи не буде такий дужий та веселий, як був перше, але як прийшла весна, то він почав видужувати; коли-ж виросла трава, то Бінго став уже знов здоровий та дужий, знов був пихою своїх приятелів та страхом для сусідів.

V.

Хоч я й подарував Бінга Гордонові, але в душі почував таки себе його господарем, і наша нерозривна приязнь не раз виявлялася в різних пригодах.

Міні прийшлося виїхати далеко од Манітобі и вернувся я тільки через два роки, в 1886 році. Бінго все ще жив у Гордона. Я думав, що він мене забув за два роки, але я помилявся. Якось зимою Бінго счез і не було його аж дві доби. Потім він приволікся до дому з прищемленою лапою, тягнучи за собою вовчу пастку з дерев'яною колодкою. Нога йому вже заковстевіла, як камінь. Ніхто не зважався підійти до нього, щоб вирятувати од пастки. Як же-ж я,—тепер вже чужий йому,—нахилився був до його та взявся однією рукою за пастку, а другою за лапу, то він люто схопив мене за руку.

Його гострі зуби ще не прокусили моєї шкіри і я не ворущачись, спитав: „Бінго, ти вже мене не пізнаєш?“ Він зараз випустив мою руку і вже не боронився, хоч і вив та скавучав од болю, як я здіймав пастку. Хоч я й жив у другому місці й виїздив на довго, він все ж таки вважав мене за свого господаря й пана. А я хоч і одмовився од всякого права на його, але почував, що він все ж таки зостався моїм.

Бінга віднесли в хату, хоч він і дуже пручався; там йому одігріли замерзлу лапу. Цілу зиму після того він кульгав і два пальці з попсованої лапи одпали. Але на весні Бінго зовсім поправився і, як хто не знав, то й не примітив би на йому ніякого сліду від гіркої пригоди з сталювою пасткою.

VI.

Тієї зими я зловив силу вовків та лисиць. Ім не пощастило так, як Бінгові, виратуватися від немилосердних пасток. Я наставляв пастки аж до пізньої весни, бо хоч вовче хутро весною й не таке-то вже

хороше, але тоді давали велику надгороду за винищування хижих звірів.

На лугах Кеннеді полювання завжди було найкраще, бо туди не ходили люде, і простяглися ті луки між лісом та селом. Там міні найбільше щастило. Одного разу, в кінці квітня, я, як звичайно, виїхав верхи, щоб оглянути пастки.

Вовчі пастки робляться з тяжкої сталі з двома пружинами. Кожна пружина має сто фунтів сили. Пасток наставляють по чотирі штуки навкруги закопаної примани, міцно причіплюють до дерев'яних колодок, закопаних в землю і пильно прикривають листями та піском, щоб звірина не побачила їх.

Того разу в таку пастку зловився степовий вовк; я його вбив кілком і одкинув на бік. Потім почав знов наставляти пастку, як робив тее сотні разів. Я швидко наставив пастку і, побачивши не далеко купку дрібного піску, встромив руку, щоб набрати піску та засипати пастку.

О, яка нещаслива думка, яка необережність! Той пісок прикривав другу вовчу пастку і в одну хвилину та пастка зловила мою руку! Вона не поранила мене—бо всі мої пастки були без зубців, а ще до того в мене на руці була товста рукавиця,—але дуже міцно держала за руку. Як міг найспокійніше, спробував я дістати правою ногою ключа од пастки,—він лежав за скілька ступнів од мене, на землі. Я лежав ницьма, простягшись у всю свою довжину, і потрошки посовувався до ключа, витягаючи по змозі зловлену руку. Я не міг озирнутися, щоб швидче знайти ключа, але думав, що як тільки доторкнусь ногою до ключа, то зараз почую се. Міні не щастило:—хоч я й витягався яко мога, одначе ключа ногою не знаходив.

Я ще раз спробував, повертаючись коло своєї припони, але знов нічого не вийшло. Я побачив, що посунувся занадто далеко на захід, і почав знов лапати правою ногою вже по другий бік, все ще маючи надію, що налапаю ключа. Коли це сталеві щелепи від пастки № 3, голосно клацнувши, схопили мене за ліву щиколотку.

Отоді я зрозумів, що тепер я ніяким способом не зможу вирватися на волю! Без чийсь допомоги я не міг ані визволитися з пасток, ані зсунути їх з місця,—і я лежав витягнений та міцно, міцно прикований до землі...

Що ж тепер зо мною буде? Замерзнути я не міг, бо вже холодна пора пройшла; але ото-ж то й була біда, що в се місце дроворуби тільки й приходили зимою,—тепер же сюди ніхто не заходив. Дома ніхто не знав, куди я поїхав. Коли міні самому не пощастить виратуватися, то мене з'ять вовки, або я загину від голоду...

Поки я лежав, криваво-червоне сонце закотилося за болото, поросле кущами. Жайворонок, сидячи поблизу на кущі, заспівав свою вечірню пісню, так само, як співав учора перед дверима нашої хати.

Защемлена рука боліла від пальців аж до плеча. Міні почало робитися холодно, неначе в льоду; однак я ще завважав, які були завдовжки маленькі пучечки пір'я у жайворонка над вушками. Потім я почав думати про вечерю в Гордоновій хаті... тепер саме сідають до столу...

Моя конячка стояла на тому самому місці, де я її поставив, поводи в неї висіли вільно і вона терпляче ждала мене. Вона не розуміла, чого то я так барюся; як я на неї гукнув, то вона перестала пастись і глянула на мене з німим питанням. Колиб вона

втекла до дому з порожнім сідлом, то там би зрозуміли одразу, що зо мною сталося якесь нещастя, і зараз би прийшли на поміч. Але конячка хотіла бути вірною — і годину за годиною зоставалася при міні... А я тим часом гинув од холоду та голоду!

Я згадав, як колись старий мисливий заблудився в лісі і тільки на другу весну товариші знайшли його кістяк, — нога була защемлена в ведмежій пастці. Я міркував, по якій-то частині моєї одежі пізнають моє тіло... Потім міні спала на думку инша річ: адже-ж і вовк почуває те саме, що я, як зловиться в пастку. О, які-ж муки завдавав я! А тепер доводиться самому покутувати за те!

Ніч повзла помалу. Десь завив вовк; конячка наставила вуха й підійшла ближче до мене, спустивши голову. Завив другий вовк, третій... і я чув, що вони зібралися десь поблизу. А я лежав ницьма, без поради, і тільки дивувався, чому се ненажерливі тварюки ще не кидаються на мене і не рвуть мене на шматки! Вони ще довго вили; аж я почав розрізняти, що невиразні, туманні постаті вже кружляють коло мене. Коняка теж побачила вовків. Спочатку вони одступились, почувши як вона захропла з-переляку, але швидко вони знов підійшли ближче, посідали навкруги і повітрищались на мене. Я гукнув, і вовки одійшли з гарчанням, а конячка втекла перелякана.

Потім вовки знов підійшли й стали навкруги, нахабно поглядаючи на мене; найзухваліший вовк обнюхав мою рушницю. Правда, він одскочив, як я його вдарив вільною ногою та крикнув на нього, але що більше я знесилювався, то вовки робилися одважніші. Їх проводарь підійшов зовсім близько й гарчав мені просто в обличчя. Тоді й інші завили та скупчилися

коло мене; я вже ждав, що ось зараз прокляті тварюки розірвуть мене,—коли це з темряви вискочив великий чорний вовк, хрипко виючи. Вовки-боягузи, як полова од вітру, розлетілися всі, окрім старшого вовка, але його зараз схопив той, що прибіг, і через скілька хвилин кинув на землю погризеного, неживого. А потім—жах мене обгорнув, бо та дужа почвара кинулася на мене і... Бінго, мій вірний Бінго, задиханий, терся своєю кудлатою головою об мое плече: лизав мое похолоче обличчя!

„Бінго, Бінго! мій давній друже! принеси міні ключа від пастки!“

Він метнувся й вернувся, тягнучи мою рушницю, бо він зрозумів тільки, що міні щось треба.

„Ні, Бінго,—ключа!“—На сей раз він приніс мого пояса; але на—останку таки приніс і ключа і весело замахав хвостом, як побачив, що вгадав. Вільною рукою я насилу одкрутив гайку; пастка розчинилась, випустила руку і ще через хвилину я був зовсім вільний, бо, визволивши руку, я розкрутив і ногу. Бінго пригнав коня, я трохи походив сюди й туди, щоб розворушитись, і тоді зміг сісти верхи. Спочатку ми їхали до дому помалу, потім у-чвал, і Бінго, гавкаючи, летів попереду, як вістовець. Приїхавши до дому, я довідався, що вірний собака дуже непокоївся цілий вечер: бігав по дорозі та скавучав і вив. Коли-ж настала ніч, то Бінго втік з дому, дарма, що його не пускали. Якесь незрозуміле для людей почуття привело собаку до мене, як раз в таку пору, що ще можна було і вратувати мене й помститися за мене.

Вірний, старий Бінго, чудне ти був створіння! ти мене любив, однак на другий же день пройшов

поуз мене—навіть не глянувши, й вірно побіг за малим Гордоновим сином, що йшов на полювання.

До самого кінця свого життя він мав вовчі звички і ніяк не хотів їх кидати.

Переклала *О. К.*

Видавництво „Слово“

випустило такі книжки:

- І. Манжура.** Трьомсян Богатирь. Ц. 80 к.
Зелений Гай. Збірка для дітей, уложила **Олена Пчілка.**
Ц. 50 к.
Сеттон Томпсон. Зайцеві пригоди, переклав М. Кривинюк.
Ц. 45 к.
«Чеськi оповiданья» для дітей, переклади М. і О. Кривинюків. Ц. 50 к.
Войта Бенеш. Дога. Переклав М. Кривинюк. Ц. 30 к.
К. Ербен. Щастя й Розум. Переклав М. Кривинюк.
Ц. 15 к.
Ян Карафіят. Про те, як один хлопець оповiдав казку тай не скiнчив її. Ц. 10 к.
Р. Кіплінг Той кіт, що ходив де хотів. Слоненя. Перек.
О. Кривинюк. Ц. 50 к.
Ів. Франко. Коваль Бассім. Ц. 2 р. 50 к.
Т. Шевченко. Гайдамаки. Ц. 85 к.
І Котляревський. Наталка Полтавка. Ц. 75 к.
Д. Яворницький. Як жило славне запорожське низове
військо. Ц. 1 карб. 30 к.
Т. Шевченко. Кобзарь. Ц. 6 карб.
С Томпсон. Бінго. Ц. 1 кар. 20 к.

Готується до друку:

- Дікенс.** Різдвяне оповідання.
Д. Яворницький. Українсько-Московський словник.
Ж. Верн. Мандрівка до осередку землі.

Склад видавництва „СЛОВО“

Катеринослав, Поліцейська, 59, Книгарня „СЛОВО“.

ВИДАВНИЦТВО

„СЛОВО“

Ціна 2 гривни 40 шагів

СКЛАД ВИДАННЯ:

Книгарня «Слово». Катеринослав, Поліцейська 59.